

A határtalan természet, az

erdők, a Mátra bükköseinek és erdőtörténetének örök kutatója, tudója és szószólója voltál. Az erdő ritmusával együtt rezdültél, a fák gyökerével, törzsével, lombkoronájával, az erdő lényeivel és lakóival együtt éreztél – Te is egy voltál a rendszerben. Értetted életüket, születésüket, virágzásukat és hanyatlásukat, de mélyen ismerted és átérezted – sokszor vitattad és megvitattad – az erdészek, vadászok, természetvédők és kutatók munkáját, szándékát és gondolkodását, az erdőkben, az erdőkkel való gazdálkodás történetét és politikai, szakpolitikai hátterét. Az erdőkről, a természetről, a természetvédelemről és az erdőökológiáról való modern közgondolkodás és nevelés élén jártál. A természet közvetlen megtapasztalására, a megértés és rácsodálkozás élményére vezetted sok kortársadat és fiatalok sorát. Tanítványaidat elindítottad, ösztönöztél és szabadon hagytad őket kibontakozni, majd értő figyelemmel kísérted pályájuk és életük alakulását.

Kapcsolataid és német tudásod révén folyamatosan közvetítettél a közép-európai erdődinamikai és erdőrezervátum kutatások legfrissebb eredményeit és áramlatait a „vasfüggöny” elszigetelt homályába. Az Erdőrezervátum Program egyik meghatározó előkészítője, alapítója és alakítója voltál a rendszerváltás

történelmi korszakában. Amikor nem csak az erdőökológiai elkötelezettségedre és tudásodra volt szükség, hanem a politikai és államgépezeti masinéria működésének ismerőjére és alakítójára.

A történelmi pillanatot megéltük, az **Erdőrezervátum Program** megszületett és működik – *őriz és továbbéltet egy közös szellemiséget, amely nem hal meg egy nagy fa kidőlésével, egy erős ember ellobbanásával, hiszen mindig a helyébe lépnek újabb fák, újabb lángvivők* – az erdő örök és Te tovább vigyázol felettünk.

Kedves Mindenki!

Péter lánya, Czajlik Mária és én azért rendezzük ezt a búcsúztatót, hogy mindazok, akik Pétert szerették, találkozni tudjanak egymással, és beszélgessenek róla. Úgy tervezzük, egy 56-os harcostársa, Perjési Tibor, egy tanítványa, Pukly Péter, és én fogjuk röviden búcsúztatni, elmondva, mit jelentett nekünk az ember, a tudós. A lényeg azonban ez után következik, amikor mindazok, akik eljönnek, egymással tudnak beszélgetni róla, elbúcsúzni tőle, és így olyan lesz, legalább kicsit, mintha velünk lenne. Azért választottuk ezt a nem

szokványos formát, temetés helyett közösségi találkozót, mert Péter elsősorban közösséget teremtő ember volt, aki minden nehézséget vállalt azért, hogy tudását minél szélesebb körben átadhassa. Úgy érezzük, ez illik hozzá, nem egy formális esemény. Ezért mindenkit kérek, aki eljön, vegye figyelembe, hogy ez nem temető, és nem temetés, ha virágot, koszorút hoz, nem lesz hová tenni. Az emlékeit hozza el mindenki, és ossza meg másokkal.

Köszönettel: Maglóczky Zsófia

*"Ama nemes harcot megharcoltam,
futásomat elvégeztem,
a hitet megtartottam"*

"Mély fájdalommal és szomorú szívvel tudatjuk, hogy **Czajlik Péter** életének 74. évében tragikus betegségben elhunyt. Szeretett halottunktól 2014. november 14-én 15 órai kezdettel búcsúznak el a Kossuth Klub nagytermében."

Maglóczky Zsófia megemlékezése a Kossuth Klubban
2014. november 14.

Czájlik Péter

nagyon sokrétű életet élt. Részt vett a természetvédelmi mozgalmakban, az általa alapított természetvédelmi kör az első volt Magyarországon. Alapítványok munkájában, az Erdőrezervátum alapítvány elnöke volt. Erdészeti politikában, az

erdőtörvény létrehozásában, és még számos példát említhetnék.

Mégis, én természettudósként szeretném elbúcsúztatni, mert különleges gondolkodású, holografikus memóriájú kutató volt. Elképesztő élmény volt vele járni az erdőt, mert mindent látott egyszerre, a fában furkáló lárváktól az ég tetején lebegő ragadozó madárig. Mintha egy varázserdőben jártunk volna, minden megtelt élettél és értelemmel, nem csak azt tudta, milyen fa, vagy növény vagy állat van ott, de azt is, miért van ott, sőt, arra is predikciókat tett, mikor, miért dől ki egy fa, és legvalószínűbben milyen magoncok, honnan fognak betelepülni a keletkező lékbe. Megtanította, hogyan figyeljünk mindenre, és hogyan keressük az összefüggéseket.

Rengeteg cikket írt, de nem csak egyetlen témáról. Foglalkozott erdőszerkezettel, az erdő fejlődési fázisainak átalakulásával, szukcesszióval, ritka fajok előfordulását kutatta, emlősöket, kételtűeket, madarakat, növényeket, gombákat és még sok mindent vizsgált, és mindig az összefüggéseket kereste a vizsgált jelenségek között. Milyen ökológiai igényei vannak egy fajnak? Miért újul fel egy foltban az erdő, de mellette nem? Miért válnak érzékennyé a széldöntésre egyes erdőterületek? Milyen erdőszerkezet kedvel a császármadár, melyik életszakaszában melyikre van szüksége? Milyen erdőt kell meghagyni, ha ritka emlősöket, növényeket, gombákat akarunk megóvni?

Munkája során számos hivatalos kutatóhellyel és kutatóval létesített kapcsolatot. A Vácrátóti Ökológiai kutatóintézet, az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem Növényteni Tanszékével, a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemmél, a Mátra Múzeummal, és számos térség erdészeivel és tájvédelmi körzetek szakembereivel. Számos szakdolgozat konzulense, bírálója volt, és gyakran keresték fel hallgatók a legkülönbözőbb egyetemekről és kérték tanácsát dolgozataikhoz. A teljesség igénye nélkül sorolok fel kutatókat, akikkel közös témán dolgozott: Bidló András, Siller Irén, Standovár Tibor, Mátyás Csaba, Ódor Péter, Varga András, Horváth Ferenc, Mázsa Katalin, Gergely Zoltán, Bartha Dénes, Berki Imre, Kovács Gábor, Somogyi Zoltán, Borhidi Attila, és elnézést azoktól, akiknek a nevét nem soroltam fel. Mégis, a szerkezeti mérések, térképezések, megfigyelések és egyéb terepi munkák nagy részét a Vásárhelyi István Kör tagjaival végezte, lelkes gyerekek, hallgatók segítettek neki.

Azt szeretném, ha az a munka, amit végzett, és aminek jelentős részét számos cikke ellenére sem tudta már leközoelni, nem veszne el, nem enyészne el. Ezért kezdtem el keresni olyan embereket, akiknek szakmai hagyatékát, adatait, képeit, átadhatom, és tudják folytatni, amit csinált. Nagyon örülök, és köszönöm, hogy az Ökológiai Kutatóintézet munkatársa, Horváth Ferenc helyet biztosít, ahová erdőszerkezeti kutatások adatait, képeit elhelyezhetem, és így mások számára is hozzáférhetővé és kutathatóvá válnak.

Péter komplex ökológiai vizsgálatokat végzett, és olyan értékes adatokat, megfigyeléseket halmozott fel, melyet inkább egy kutatóintézet több tucat kutatója tudott volna összeszedni évtizedek alatt, nem egy ember. Pedig ő csak EGY ember volt. Ma már nincsenek olyan tudósok, mint ő. Valamennyien, akik természettudománnyal foglalkozunk, tisztában vagyunk vele, hogy mennyire kicsi részletekre bontva vizsgálunk egy-egy témát, milyen végletekig specializálódunk, és hogyan vesz el közben a teljes kép, maga a probléma, ami miatt az egész vizsgálat elindult. Pedig nagyon kellenének olyan sokrétű, holisztikus szemléletű, több területet is átfogni képes tudósok, mint ő. Ebben a században számos olyan ökológiai problémával kell szembenéznünk, amit akár katasztrófának is nevezhetünk. Nagyon nagy szükség lenne olyan szakemberekre, mint Péter volt,

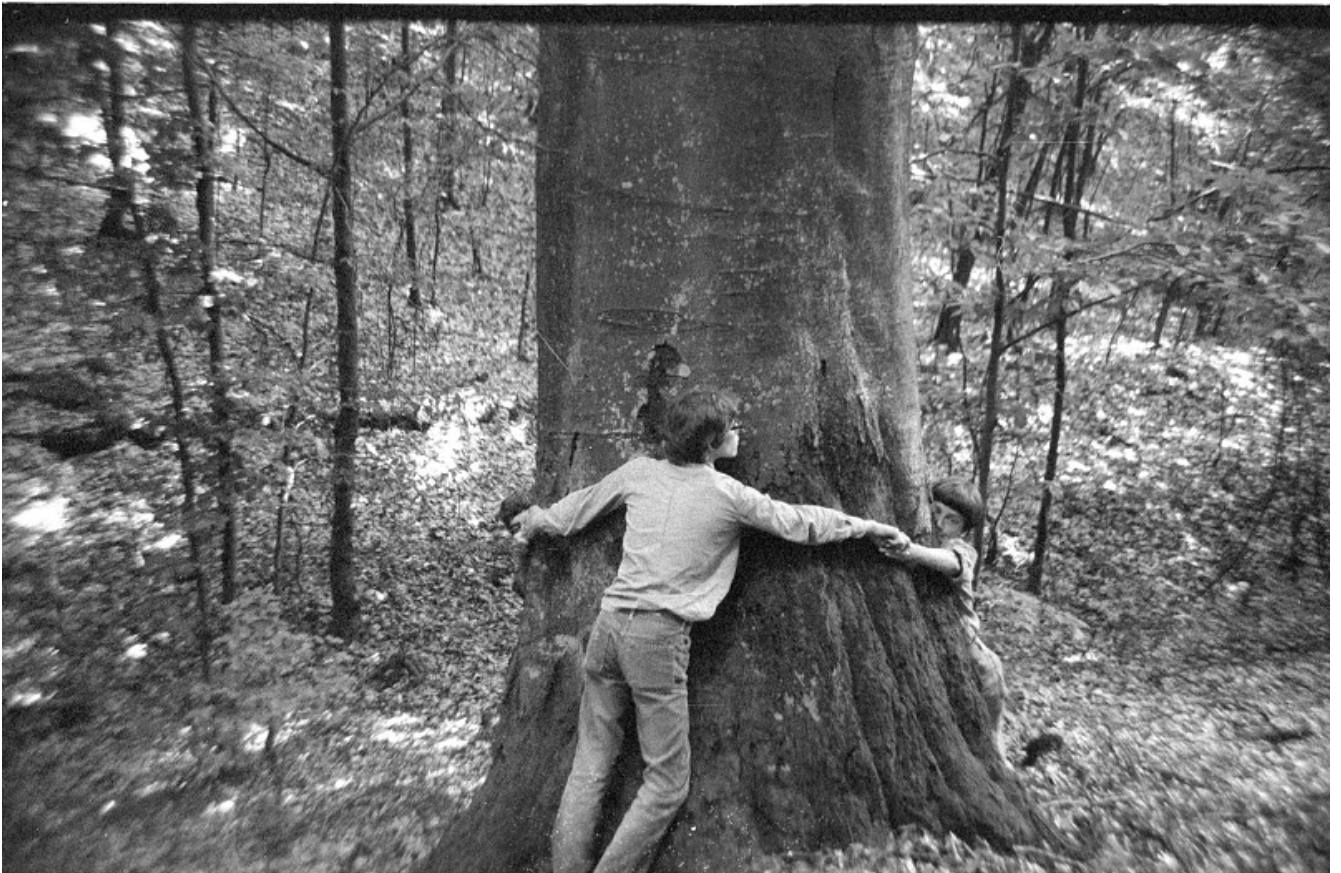
akik összefüggésekben gondolkodnak, és több tudományterület adatait szintetizálni tudják.

Bárcsak tovább kutatná az erdőt, úgy, ahogy ő, mert másképp nem tudjuk ezeket a problémákat megoldani. Bárcsak több olyan természettudós lenne, mint Czájlik Péter. Bárcsak velünk lehetne még."

A "Szakkörösök" megemlékezése a Kossuth Klubban
2014. november 14.

... Mi szakkörösök tudjuk, hogy a legfontosabb közös történetünk már belénk van írva régen ...

Most a Vásárhelyi István Természetvédelmi Szakkör egykori tagjai szeretnének megosztani Önökkel, Veletek, néhány személyes gondolatot, emléket a Szakkörről és annak vezetőjéről, Péter bácsiról, vagy, ahogy ők nevezték, Péter báról - [Az elhangzott megemlékezés itt olvasható.](#)

Szakkörösökkel az egyik táborozás során.

PÉTER

*Csontörő gombák döntötte
bükk óriás helyén nőtt levelek
Hirdessék nevedet.
Fa lesz.
Fa lesz belőle, ha rá nem léptek,
Ha meg sem érem.
Atomjaim bükkfává válnak
Kárpátok völgyén,
Mátrabércen,
Árnyékába gyertek,
Óvjátok, féljétek,
Nézzétek, mérjétek,
Az enyészet és élet
Örök körforgását.
Elmegyek,
A fák maradnak veletek.*

Péter emlékére – Acsády László

Képek a 73-ik születésnapról, Gedai Csabiéknál 2013 januárjában

Mari lányával, Halász Tündével és Gedai Csabával

[Péter soproni](#)

[hallgatók körében - talajtérképezés a Kékes-Észak ER aljában](#)

Fotó: Bidló András, 2004
